Casus Momo app en BedSense in de thuiszorg

ABSTRACT

Achtergrond

In 2022 startte Hof en Hiem met onderzoek naar inzet van de Momo app en BedSense in de thuiszorg. Dit werd in 2024 voortgezet via het koplopersonderzoek, waarin de centrale vraag luidde:

“Op welke manier kan de Momo BedSense bijdragen aan veiligere, efficiëntere en rustiger nachtzorg voor cliënten in de thuiszorg, zorgmedewerkers en mantelzorgers?”

Deze vragen werden op kleine schaal onderzocht bij cliënten voor wie zorgmedewerkers meerwaarde van de Momo app en BedSense verwachtten. Het onderzoek sloot aan bij de hypothese uit de koploperaanvraag met betrekking tot meer overzicht, minder onnodige controles, meer veiligheid en eigen regie.

Methode

Data zijn verzameld door studenten van de NHL Stenden te Leeuwarden op vier thuiszorglocaties met ongeveer 40 sensoren met behulp van registraties op cliëntniveau, maandrapportages, participerende observaties, interviews, focusgroepen, sabotage- en SCAMPER-sessies en een enquête onder zorgprofessionals.

De onderzoekspopulatie bestond uit 13 cliënten met cognitieve problemen met een WLZ indicatie, 10 naasten, 14 zorgprofessionals en 5 leden van de cliëntenraad.

Resultaten

De resultaten laten zien dat zorgprofessionals de Momo app en de BedSense ervaren als een hulpmiddel om nachtzorg meer op meldingen te baseren en vaste controles te verminderen, met name bij cliënten met valrisico, dementie, delier of verstoord slaap-waakgedrag. De vaste controles te verminderen zorgen voor minder reistijd wanneer het niet nodig is. Op afstand kan er, op basis van de activiteitenniveaus en de meldingen, gerichter geanticipeerd worden op de zorgvraag van de cliënt op dat moment.

In meerdere cliëntsituaties, zoals in onderstaande casus, wordt een duidelijke afname van nachtelijke zorgmomenten beschreven en geven professionals aan meer overzicht

en een groter gevoel van veiligheid te ervaren. Voor cliënten en naasten zijn aanwijzingen gevonden voor minder verstoring van de nachtrust, maar deze bevindingen zijn minder sterk onderbouwd, vanwege de beperkte respons in de groepen.

Conclusie

Het onderzoek laat zien dat de Momo app en BedSense binnen de thuiszorg vooral op basis van praktijkervaringen en beschrijvende gegevens meerwaarde heeft als ondersteuning van bestaande nachtzorg processen. Daarnaast biedt het de mogelijkheid om cliënten langer thuis te laten wonen en meer rust aan de familie en naasten te bieden. De hypothesen over meer overzicht en gerichter handelen bij zorgprofessionals worden daarmee indicatief ondersteund, terwijl de hypothesen over effecten voor cliënten, naasten en structureel systeemgebruik slechts gedeeltelijk kunnen worden bevestigd.

Duurzame meerwaarde vraagt om duidelijke werkafspraken, scholing, technische ondersteuning en betrokkenheid van naasten, evenals vervolgonderzoek met grotere en langduriger datasets. Hoewel de primaire focus van Momo Medical gericht blijft op de intramurale zorg (verpleeghuizen), blijven we continu onderzoeken waar de Momo app nog meer meerwaarde kan bieden.

CASUS

Tijdens het koplopersonderzoek kwam een casus naar voren die laat zien hoe een cliënt met de juiste ondersteuning zo lang mogelijk thuis kan blijven wonen.

"Mw. R. (89) woont zelfstandig in Sint Nicolaasga. Haar twee dochters ondersteunen wekelijks met huishoudelijke taken en overleg met de huisarts. Sinds 2020 ontvangt mw. zorg van het thuiszorgteam van Hof en Hiem vanwege mobiliteitsproblemen.

In de loop der jaren krijgt mevrouw meer moeite met dagstructuur. Na een ziekenhuisopname worden extra zorgmomenten en maaltijdvoorziening ingezet. Vaste afspraken met haar dochters, vrienden en huishoudelijke hulp geven haar houvast. Kleine veranderingen, zoals wanneer de thuiszorg later komt, brengen echter onrust en paniek.

In 2022 stelt de huisarts dementie vast. Mevrouw kiest ervoor om zonder verder onderzoek zo lang mogelijk thuis te blijven wonen. Met een Wlz-indicatie wordt de zorg uitgebreid en plaatsen haar dochters haar uit voorzorg op wachtlijsten van verschillende woonzorgcentra. In 2023 wordt de Momo BedSense ingezet vanwege het vermoeden dat het dag- en nachtritme van mevrouw veranderde en om haar dochters en betrokken buren meer rust te bieden. De Momo BedSense monitort 's nachts of mevrouw in bed ligt en verstuurt via de app een melding wanneer zij langer dan 10 minuten uit bed is. Hierdoor kan de nachtdienst tijdig beoordelen of ondersteuning nodig is. Voor de dochters betekende dit meer geruststelling en een veilig gevoel tijdens de nacht, terwijl zorgmedewerkers erop konden vertrouwen dat nachtelijke situaties sneller werden gesignaleerd.

De meerwaarde van de Momo BedSense werd zichtbaar toen mevrouw R. naast haar bed op de grond lag en zelf geen hulp kon inschakelen. Dankzij de melding van de Momo App kon snel worden gereageerd en werd zij veilig terug in bed begeleid. De Momo BedSense bleef vervolgens tot aan het overlijden van mevrouw in gebruik.

In 2024 neemt de onrust van mevrouw toe. Hierdoor weigert zij 's avonds regelmatig zorg van de thuiszorg, wat het bieden van passende zorg moeilijk maakt. In nauw overleg met haar dochters blijft het zorgnetwerk zoeken naar oplossingen die aansluiten bij haar wensen en behoeften, zodat zij zo lang mogelijk veilig thuis kan blijven wonen. In haar laatste levensfase gaat haar gezondheid verder achteruit. Uiteindelijk overlijdt mevrouw R. in oktober 2024 rustig thuis, in aanwezigheid van haar dochters. "

Het verhaal van mevrouw R. laat zien hoe de Momo BedSense, als onderdeel van een netwerk van mantelzorg, buren en thuiszorg kan bijdragen aan langer veilig thuis wonen voor mensen met dementie. De inzet van de Momo BedSense gaf mantelzorgers meer rust tijdens de nacht, ondersteunde zorgmedewerkers bij het tijdig signaleren van nachtelijke situaties en droeg eraan bij dat mevrouw tot aan het einde van haar leven in haar vertrouwde thuisomgeving kon blijven wonen.